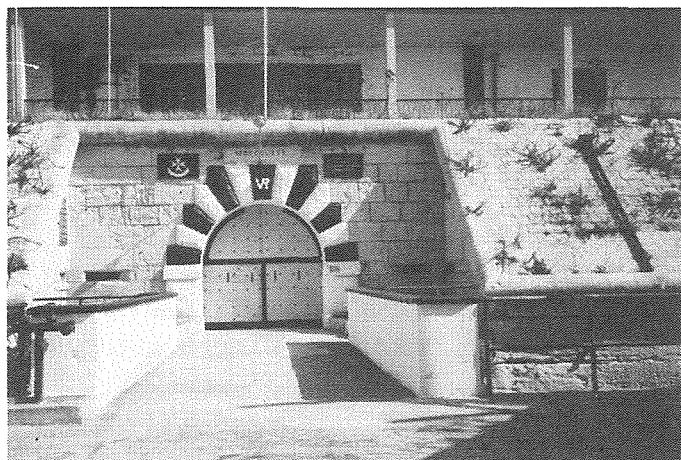

Il-Victoria Lines - Francis Debono

Il-Għargħur huwa raħal żgħir u wieħed mill-irħula antiki fil-gżejjer Maltin. Il-Għargħur jinsab mifrux fuq għolja bejn żewġ widien mill-isbaħ: Wied id-Dies u Wied Anġlu.

Waħda mill-Fortijiet - Forti Madliena

Lejn in-naħha ta' Wied Anġlu insibu Linja ta' fortifikazzjonijiet twila 12 k.m. mibnija fi żmien l-Ingliżi li taqsam lil Malta min-naħha ghall-oħra minn Fomm ir-Riħ sa Baħar iċ-Cagħaq.

L-ġħan ewljeni ta' l-Ingliżi kien li jiddefendu l-Port il-Kbir u l-inħawi ta' madwaru mill-għedewwa għax dan il-port kien sar l-akbar baži tar-Royal Navy fil-Mediterran.

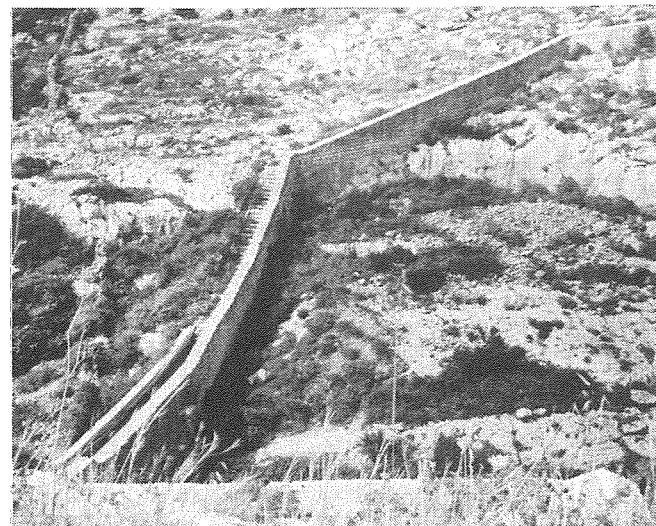
Għalhekk nibtet l-idea li jinbnew sensiela ta' fortifikazzjonijiet tul l-irdum li jaqsam lil Malta min-naħha ghall-oħra mill-Kunċizzjoni sal Madliena.

Ix-xogħol fuq dan il-proġett għal-linjal ta' difiża inbena fl-1875 taht l-Isem tan-North West Front. L-ewwel li nbnew kien tlett fortijiet: Bingemma; l-Mosta u l-Madliena. Aktar tard imbenha forti ieħor dak ta' Pembroke ftit lura minn dak tal-Madliena.

Il-ħajt tal-Victoria Lines ma tantx huwa għoli iżda kien maħsub biex joffri protezzjoni lis-suldati li setgħu jisparaw minn warajh. Flimkien mall-vantaġġ li huma kellhom minħabba il-pożizzjoni tagħhom fuq l-irdum fejn l-ġħadu ried bilfors javanza minn taħthom.

Il-Victoria Lines issemmew għar-Regina Victoria li fl-1897 hi għalqet 60 sena fuq it-tron ta' L-Ingilterra. Biex jiġi mfakkar dan l-avveniment inbnew il-Victoria Lines.

Il-Victoria Lines qatt ma ġarrbu l-prova u sa qabel l-ewwel gwerra dinjija kien diġi meqjusa bħala antikwati iżda xorta jibqgħu xieħda ta' l-evoluzzjoni tal-Fortifikazzjoni u parti mill-wirt storiku ta' pajjiżna

Parti mil-ħajt tal-Victoria Lines

**IL-KUMITAT U L-GHAQDA TAN-NAR
JIXTIEQU JIRRINGRAZZJAW LILL-ISPONSERS KOLLHA
LI RREKLAMAW FUQ DAN IL-PROGRAMM**